

ONDERSTEUNINGSNETWERK KEMPEN

Verslag vergadering beheerscomité

Datum: 18 augustus 2021

Aanwezig: Jeanne Van den Broeck, Mieke Quirijnen, Ilse Vandevreugde, Ilse Vandepoel, Joost Wynants, Tom Belmans, Hugo Sebrechts

Verontschuldigd: Katrien Albrechts, Martine Van Dun, Hermans Snoeys, Lies Van Hoeck, Theo Gorssen, Petra Van de Velde, Eric Van Rooy, Griet Paulussen, Liesbeth Vrijdaghs, Eric Van Rooy

1 Bespreking conceptnota decreet leersteun

1.1 Reeds genomen initiatieven

- Eind juni: Verspreiding conceptnota eind juni aan alle ondersteuners.
- Begin juli:
 - Mieke en Jeanne verzameling van sterktes en bezorgdheden na intern overleg.
 - Overleg met Antwerpen Plus, VOKAN en Kempen rond conceptnota: eerste bevindingen vanuit 3 netwerken waren positief.
 - Jeanne communiceerde begin juli als voorzitter de sterktes en bezorgdheden aan kabinet, koepel en vakbond.
 - Mieke reageerde intern op open brief van kleine types die vragen om behoud van 2-sporenbeleid en aparte ondersteuningsteams voor kleine types.
- Half augustus:
 - Communicatie vanuit de 3 netwerken (Antwerpen Plus, VOKAN, Kempen) aan kabinet, vakbonden en koepel.
 - Nadruk op de sterktes van de conceptnota en aanbod om te getuigen hoe ingekanteld werken werkt, hiermee distantiëren we ons van de open brief van de kleine types met de vraag naar behoud van het 2-sporenbeleid.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Deze conceptnota zou ook op andere overlegorganen nog aan bod komen.
- Mieke heeft geantwoord op het 2-sporenbeleid. Wij als ondersteuningsnetwerk Kempen zijn voorstander van het 1-sporenbeleid. De vraag is wat het standpunt zal zijn van het katholiek onderwijs? Kiezen ze eerder voor behoud (= 2-sporenbeleid)?
- Jeanne heeft ondertussen een antwoord gekregen op haar brief. Alles moet blijkbaar nog concreet uitgewerkt worden. De koepel neemt onze bezorgdheden mee. Ze waren positief over het feit dat vanuit het veld ook reactie kwam (kritische noot). Jeanne heeft deze informatie ook doorgestuurd naar de VLOR.

1.2 Vooropgestelde tijdspad

- 18 aug: beheerscomité Ondersteuningsnetwerk Kempen.
- 18 – 23 – 25 aparte vergaderingen binnen Katholiek Onderwijs voor type 2,4,6,7 om bedenkingen en bezorgdheden te delen.
- Week van 23 augustus: adviesraden Bao, SO, BuO en taskforce
- September: start adviesprocedure VLOR.
- 23 september: VLOR-advies wordt aan de minister overgemaakt.
- Start leersteuncentra op 1 september 2022?

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Jammer dat er aparte vergaderingen zijn voor de verschillende types.
- Op 25 augustus zal Jeanne ook aanwezig zijn op de taskforce.
- Theo gaat voor het secundair onderwijs de bezorgdheden van het beheerscomité doorgeven.
- Vanaf 1 september 2022 wordt de naam veranderd in 'leersteuncentrum'. Misschien kunnen we ons 'leersteuncentrum' 'ondersteuningsnetwerk Kempen' noemen?

1.3 Doelstelling decreet leersteun

- Tekortkomingen van M-decreet remediëren.
- Meer vertrouwen van de schoolteams in het leersteunnetwerk.
- Doelstelling van inclusief en aangepast onderwijs echt waar maken.
- Continuüm van meer of minder ondersteuning binnen het gewoon onderwijs (brede basiszorg of verhoogde zorg), in het gewoon onderwijs met leersteun of in het buitengewoon onderwijs: **de leerlingen kunnen in beide richtingen bewegen.**

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Zullen er waar er de nodige budgetten voorzien worden?
- Leerlingen kunnen in beide richtingen bewegen, maar dit is voor het buitengewoon onderwijs dikwijls onmogelijk. Hier vraagt men andere basisvaardigheden (bijvoorbeeld in de beroepsrichtingen). Theoretisch klinkt dit heel mooi, maar praktisch is het op dit moment moeilijk haalbaar. In een aantal gevallen gebeurt de beweging in beide richtingen: leerlingen die hun eerste 4 jaren afwerken in het buitengewoon onderwijs en daarna overstappen naar de derde graad gewoon onderwijs.
- Wat met de sociale context? Een leerling in het buitengewoon onderwijs heeft ondertussen vriendschappen opgebouwd waardoor de overstap naar het gewoon onderwijs op vlak van sociaal-emotioneel welbevinden niet altijd een evidentie is.
- Wat zijn nu echt de nieuwigheden in de conceptnota? Er bestaan ondertussen al een aantal zaken waardoor we het vermoeden hebben dat men het nu misschien officieel wil neerschrijven. Misschien hebben een aantal zaken een nieuwe naam gekregen?

1.4 Bouwstenen decreet leersteun

- Schoolteams beter wapenen en ondersteunen om de juiste (basis)zorg aan te bieden door acties met lerarenopleidingen, pedagogische begeleiding, CLB en onderwijsinspectie.
 - Het ondersteuningsmodel wordt met het decreet leersteun eenvoudiger, duidelijker en doeltreffender.
 - Financiering herzien.

- Middelen moeten veel meer terecht komen in de klassen.
 - Leersteuncentra bundelen expertise en hebben centraal aanspreekpunt voor alle betrokken partijen.
 - Ouders worden meer betrokken.
 - Stabiele arbeidsvoorwaarden voor leerondersteuners.
 - Één gemeenschappelijk referentiekader voor kwaliteitsvolle ondersteuning.
 - Finale beslissing over toegang tot gewoon onderwijs en verlening van studiebewijzen bij de klassenraad.
 - Scholen krijgen keuzemogelijkheden en inspraak in het leersteunsysteem.
- Versterking van het buitengewoon onderwijs.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Er zouden 12 pilootprojecten opgestart worden in de lerarenopleidingen rond het lesgeven aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze zouden van start gaan op 1 September 2021. Misschien is het een goed idee om Thomas More hierin mee te ondersteunen zodat we samen iets kunnen betekenen?
Volgens Ilse Vandepoel zou er 2 jaar geleden al een vernieuwing doorgevoerd zijn in de lerarenopleiding (Thomas More)?.
- Het zou toch een meerwaarde zijn om het ondersteuningsnetwerk hierbij te betrekken (Jeanne heeft dit ook doorgegeven). Ondersteuners hebben al expertise opgebouwd door contact met de scholen gewoon en buitengewoon onderwijs. Ondersteuners weten ondertussen waar de noden liggen binnen de scholen. Hoe breng je dit in de praktijk? Ook hier moet er een goede samenwerking komen tussen alle partijen, ook de lerarenopleiding. Jammer dat hier niet over gesproken wordt in de conceptnota.
- Vooral in fase 0 en 1 willen ze het leersteuncentrum nog niet inschakelen, dit is een taak van de scholen, clb en pedagogische begeleiding. Daarom blijft een goede samenwerking tussen de verschillende partners belangrijk (cfr PROZA).
- Krijgt de pedagogische begeleiding die extra middelen? Er werd vorig schooljaar bespaard en gereorganiseerd en nu worden ze terug mee ingeschakeld voor brede basiszorg? Blijven de middelen die de pedagogische begeleidingsdienst vorig schooljaar kreeg voor extra steun na corona behouden? Ze krijgen blijkbaar wel geormerkte (gekleurde) middelen.
- Het overleg tussen scholen, clb en het leersteuncentrum zal goed gecoördineerd moeten worden.
- De brede basiszorg verloopt nu al zoals het vermeld staat in de conceptnota, maar loopt op dit moment niet altijd vlot. Als je de nota leest, wordt er opnieuw geknipt en wordt er weinig nadruk gelegd op samenwerking tussen de verschillende actoren.
- Een continuüm kan je niet zomaar opsplitsen. Het vertrekt nog teveel vanuit de individuele leerling en niet vanuit de klasgroep.
- Jammer dat er weinig nadruk wordt gelegd op het ondersteunen van leerkrachten.
- Blijkbaar wordt er toch nog een aparte financiering voorzien voor kleine types niettegenstaande dat ze naar een 1-sporenbeleid willen overstappen. Open-end (kleine types) – gesloten enveloppe voor brede types blijft dus behouden? We vinden dit discriminerend ten opzichte van de brede types.
- Leerlingen met een verslag genereren meer middelen dan met een gemotiveerd verslag.
- CLB heeft ondertussen de Vlaamse norm opgevraagd voor het schrijven van een gemotiveerd verslag om zo beter te kunnen vergelijken met anderen.
- Op de klasvloer ondersteunen blijft belangrijk, maar in het secundair is dit niet altijd zo evident. Samen op de klasvloer is ook overleg met de leerkracht? Hangt sterk af van de omstandigheid, afdeling...
- Ook ouders zouden meer betrokken worden (via diplom, folder, overleg...).
- Over het referentiekader hadden we geen opmerkingen. De visie hierachter zit goed volgens ons.
- De finale beslissing ligt bij de klassenraad

- Wanneer de klassenraad beslist dat de leerling niet wordt toegelaten in het gewoon onderwijs, volgt er dan een beroepsprocedure? Het is niet evident om de nodige bewijzen op tafel te leggen waarmee de school kan aantonen dat de leerling niet wordt opgenomen. Welke beroepsprocedure gaat dan hieraan gekoppeld worden?
- Ook nu al moet de school aan de ouders toelichten waarom de maatregelen disproportioneel waren.
- Een IAC mag geen vrijgeleide zijn voor ondersteuning wanneer de school al op voorhand weet dat ze het toch gaan goedkeuren. Daarom zou het zinvol zijn dat een externe instantie mee kan beoordelen of de doelen behaald zijn.

1.5 Voor het gewoon onderwijs - doelstellingen

- **Doelstelling 1:** doeltreffend beleid op leerlingenbegeleiding realiseren.
- **Doelstelling 2:** PB en CLB zetten in op versterken van leerlingenbegeleiding met effect op de klasvloer.
- **Doelstelling 3:** onderwijsinspectie focust op kwaliteit van leerlingenbegeleiding.
- **Doelstelling 4:** leraren maken onderwijs voldoende uitdagend voor zeer makkelijk lerenden & hoogbegaafden.
- **Doelstelling 5:** scholen voor gewoon & buitengewoon onderwijs benutten maximaal hun verantwoordelijkheid in functie van begeleiding van de individuele leerling.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Waarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen zeer makkelijk lerenden en hoogbegaafden...? Dit neigt terug erg naar 'labeling' van leerlingen in het M-decreet, waar men net van wil loskomen om te focussen op onderwijsbehoeften.
- We kunnen als school niet nog meer focus leggen op deze doelgroep(en), zij komen niets tekort... Als kleine school kan je geen kangoeroeklasjes maken. Moet dit niet gewoon in de brede basiszorg opgenomen worden? In de modernisering secundair onderwijs worden hieromtrent al maatregelen genomen.

1.6 Voor de leersteun - doelstellingen

- **Doelstelling 1:** gelijkgerichte benadering door referentiekader voor kwaliteitsvolle ondersteuning.
- **Doelstelling 2:** onderwijsinspectie monitort kwaliteit van leersteun.
Doelstelling 3: ondersteuning komt terecht bij leerlingen en hun leerkrachten die nood hebben aan leersteun voor uitbreiding van zorg of IAC.
- **Doelstelling 4:** leersteuncentra voeren een doeltreffende leersteun-, personeels-, professionalisering- en financieel beleid.
Doelstelling 5: toeleiding van de leersteun verloopt via eenvoudig model
Doelstelling 6: team ondersteuners beschikt over voldoende handicapspecifieke-onderwijskundige, inclusie- en coachingexpertise, die ze laagdrempelig, netoverschrijdend en regionaal uitbouwen.
- **Doelstelling 7:** informatiestroom en samenwerking tussen school, leersteuncentrum, CLB en ouders staan in functie van de leersteun.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- De invoering van de vereenvoudiging van het gemotiveerd verslag was voor het clb niet direct minder werk.
- Toeleiding van de leersteun door clb of ook door een extern centrum, dit is niet duidelijk in de conceptnota. Volgens ons verandert er niets.
- Het is belangrijk dat we via het digitaal platform blijven zoeken naar een vlotte doorstroming van informatie.

1.7 Voor de leersteun – sterktes, vragen, bezorgdheden, suggesties.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Kan een leersteuncentrum een instellingsnummer krijgen?
- Ondersteuners zouden als zorgcoördinator ingeschreven worden = 36/36, dan heeft het leersteuncentrum een pak minder ondersteuners als zij dit alles uit het urenpakket moet halen. Welke verdeelsleutel gaat men gebruiken om dit alles te berekenen? Ook hierover is er nog geen concrete informatie.
- Hoe ga je de uren inzetten? Masters nemen meer uit het urenpakket (zijn trouwens vooral onze psychologen, orthopedagogen, ...) Dit zal het aantal ondersteuners enorm beïnvloeden.
- Er zijn nu in totaal 26 ondersteuningsnetwerken en 60 of 70 diensten die ondersteuning aanbieden. Op dit moment is het dus nog enorm versnipperd.
- Men wil uiteindelijk van alles, maar iets concreet hebben we nog niet.
- Men wil wel niveau-overschrijdend (lager/secundair) werken in het leersteuncentrum, maar het werkt niet of bestaat zelfs niet voor de scholengemeenschappen (lager en secundair zijn afzonderlijk werkende diensten).
- Het zou zeker zinvol zijn om eens een voorbeeld voor te leggen aan de ontwerpers van de conceptnota van een 'urenpuzzel' van een ondersteuningsnetwerk.
- Er worden wel middelen voorzien voor het aanstellen van een directie en coördinatie, maar niet voor de ICT, preventieadviseur, ...
- Welke dienstanciënniteit mogen ondersteuners meenemen? Iemand die al 4 jaar meedraait, neemt die deze anciënniteit mee? Bouwen zij het op in de school waar ze bij zijn aangesloten? Nu is het al dat iemand die van scholengemeenschap wisselt anciënniteit meeneemt naar de andere scholengemeenschap.
- Wat met de TAO's die plaatsen bezet houden voor de scholen buitengewoon onderwijs?
- Expertisedeling: ondersteuners zouden volgend schooljaar ervaring kunnen opdoen in het buitengewoon

onderwijs en in de plaats daarvan zou een interim tijdelijk de taak van de ondersteuner overnemen. We zijn bezorgd dat dit niet werkt in het gewoon onderwijs! Voor de leerkrachten buitengewoon onderwijs voelt het niet goed omdat die lijdzaam moeten toezien hoe ondersteuners wel de ruimte krijgen voor het opdoen van expertise en zij niet.

- Het blijft enorm belangrijk om bij het begin van het schooljaar goede afspraken te maken met alle partners en de school. Een sjabloon (stramien) kan hierbij helpend zijn.

1.8 Voor het buitengewoon onderwijs - doelstellingen

- **Doelstelling 1:** het buitengewoon onderwijs realiseert doelgericht, aangepast onderwijs met focus op leerwinst en ontwikkeling.
- **Doelstelling 2:** PB en CLB ondersteunen de doelgerichte werking in de scholen. Onderwijsinspectie monitort de kwaliteit en legt bij tekorten een begeleidingstraject op.
- **Doelstelling 3:** de handicapspecifieke expertise in het buitengewoon onderwijs benutten we optimaal in het volledige Vlaamse onderwijs en voor alle leerlingen.
- **Doelstelling 4:** De scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs benutten samen maximaal hun verantwoordelijkheid in functie van de begeleiding van de individuele leerling met bijzondere aandacht voor de mogelijkheid tot terugkeer van leerlingen van buitengewoon naar gewoon onderwijs.

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Leersteuncentra komen enkel ondersteunen in het gewoon onderwijs, niet in het buitengewoon onderwijs. Er kan wel uitgewisseld worden. Dit blijft toch een hiaat dat het buitengewoon onderwijs geen beroep kan doen op het leersteuncentrum.

1.9 Voor het buitengewoon onderwijs – sterktes, vragen, bezorgdheden, suggesties.

- Professionalisering van leerondersteuners: Hoe vanuit het BuO hierop inzetten via praktijkervaring?
- Samenwerking gewoon & buitengewoon onderwijs: Hoe hier maximaal op inzetten in functie van begeleiding van individuele leerlingen en mogelijkheid tot terugkeer van leerlingen van buitengewoon naar gewoon onderwijs?

Opmerkingen vanuit de vergadering:

- Het zijn nobele doelstellingen, maar hoe gaan ze dit uitwerken?
- De lobby van de kleine types strookt niet met inclusief onderwijs. Zij hebben schrik om opgenomen te worden in een grotere organisatie.
- Hoe gebeurt de financiering/verdeling middelen bij een 2-sporenbeleid? Boekhoudkundig wordt dit alles afzonderlijk geboekt. In de praktijk als de kleine types voldoende ondersteund worden, worden er middelen gebruikt voor de andere types. Op dit moment hebben we geen 2 afzonderlijke registraties, maar uiteindelijk komt het wel overeen. In onze werking blijft dit alles 1 geheel. Bij een leerling gaat het niet altijd over slechts 1 problematiek. Wij vertrekken steeds vanuit de ondersteuningsvraag. Nu lijkt het volgens de conceptnota dat de kleine types belangrijker zijn.
- We moeten blijven sensibiliseren om niet in hokjes te denken en onze focus moet behouden blijven op het samenwerken met alle partners.
- Dit schooljaar zullen we regelmatig samenkomen om de conceptnota verder op te volgen.

De locaties worden op de volgende vergadering (23/9) vastgelegd.

- **Donderdag 23/9/21 van 09u tot 11u** – *(Ilse Vandevreugde heeft laten weten dat ze zich moet verontschuldigen voor deze vergadering).*
- Dinsdag 23 november 9u tot 11u
- Donderdag 20 januari 9u tot 11u
- Dinsdag 15 maart 13u30 tot 15u30
- Dinsdag 17 mei 13u30 tot 15u30
- Dinsdag 14 juni 13u30 tot 15u30